

سرشناسه: مصلائی، محسن

عنوان: جغرافی کنکور

مشخصات نشر: تهران: انتشارات بین‌المللی گاج: ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص جدول.

فروست: این کتاب از مجموعه کتاب‌های خط ویژه گاج می‌باشد.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۹-۴۳۳-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپای مختصر.

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۵۶۹۶۸۷

[ناشر: انتشارات بین‌المللی گاج]

[مدیر مسئول: مهندس ابوالفضل جوکار]

[واحد پژوهش و برنامه‌ریزی کتاب‌های: خط ویژه]

[مدیران تألیف: علیرضا مزرعتی - مهندس علیرضا شعبانی نصر]

[عنوان کتاب: جغرافی کنکور]

[مؤلف: محسن مصلائی]

[برنامه‌ریزی و امور اجرایی: حکیم رجبی]

[ویراستاران علمی: شهلا داهی - سید مصطفی احمدی]

[ویراستاران فنی: نسرین یوسفی قهی، فاطمه کارگر پیشبیبجاری]

[سرپرست واحد فنی و گرافیک: صغری قربانی]

[صفحه‌آرایی: فرزانه رجبی - لیلا فرجی امین]

[حروف‌نگاران: فهیمه طلایی - الناز دارانی]

[طراح شکل: سمیه اعظمی] + [طراح جلد: منصور سمواتی]

[آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: گاج] + [لیتوگرافی: امین]

[چاپ‌خانه و صحافی: صبح فردا] + [ناظر چاپ: علی مزرعتی]

[نوبت چاپ: اول (۱۳۹۶)] + [شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه]

[دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بین چهار راه ولیعصر (عج) و خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹]

[تلفن: ۰۲۱ - ۶۴۲۰]

[سرویس پیام کوتاه (SMS): ۱۰۰۰۴۲۵] + [صندوق پستی: ۳۷۷ - ۱۳۱۴۵]

[پایگاه اینترنتی: www.gaj.ir]

[قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان]

دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده لطفاً پایه و رشته‌ی تحصیلی خود را به شماره‌ی SMS ۱۰۰۰۴۲۵ نمایید.

توجه: به موجب ماده‌ی ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه‌ی حقوق این کتاب برای انتشارات بین‌المللی گاج محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی مق استفاده از آن را ندارد و متخلفین به موجب این قانون تمت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مقدمه مؤلف

به نام خدا

دوست کنکوری من سلام، خدا قوت

مدتها بود به این مسئله فکر می‌کردم که چرا داوطلبان کنکور سراسری در این حد به درس جغرافیا لطف دارن! در این حد که حتی یکبار هم کامل نمی‌خوانن یا دیگه آگه بخوان خیلی بهش لطف کنن یک دور روزنامه‌وار می‌خوانن که اون هم ممکنه ۱۰ تا ۲۰ درصد براشون آورده کنکوری داشته باشه.

بعد از این همه مکاشفه به این نتیجه رسیدم که حجم خیلی مهمه!!

کتاب‌های جغرافیا که باید برای کنکور مطالعه بشه حدوداً ۵۷۰ صفحه است که واقعاً حجم زیادیه، بنابراین شروع کردم به نوشتن کتابی که الان در دست شماست من به‌عنوان دبیر جغرافیا که تمام طول عمر تدریس خودمو وقف این درس کردم، سال‌های کنکور زیادی رو پشت سر گذاشتم و کلی نکته و راهکار به‌دست آوردم، سعی کردم تمام نکات مهم که میشه بدون خوندن دقیق و ریز کتاب‌های پر حجم درسی به دست آورد رو جمع کنم؛ بنابراین این کتاب برای دو دسته از بچه‌ها بسیار مناسب است: اونایی که تو مراحل آخر مطالعه و در حال جمع‌بندی هستن و اونایی که تازه می‌خوان جغرافیا رو شروع کنن، این کتاب بهشون کمک می‌کنه سریع ناامید نشن و قید جغرافی رو نزنن.

هر ساله تعداد محدودی از اشکال کتاب‌های جغرافیا در آزمون کنکور سراسری مورد سؤال واقع شده که مطالعه ذیل آنها و جزئیاتش بسیار مهم است در نتیجه در این کتاب تلاش شده تمامی اشکال مهم در بخش درسنامه بیاید.

طی تحقیقی که من انجام دادم و نتایجش رو تو صفحات بعد آوردم، یه سری درس‌ها تا حالا تو کنکور سؤال نداشتن، برعکس برخی از دروس هر سال تکرار شدن. ملاک من هم برای طرح تست در این کتاب همین آمار تست‌ها بوده.

برای مطالعه این کتاب پیشنهاداتی هم دارم که می‌تونه نقشه راه مطالعه شما باشه.

به نظر من بهترین راه یادگیری درس جغرافیا مطالعه و خلاصه‌برداریه، اما آگه زمان ندارید بهتره اول درسنامه رو بخونین بعد سراغ تست‌های نکته‌دار برین. زیر تست‌های هر درس، پاسخنامه اومده، فقط امیدوارم که حتماً بعد از اتمام همه تست‌ها به اون‌ها نگاه کنین.

تو این کتاب تلاش شده که با خلاصه کردن دروس تحت عنوان جداول و نمودارها شرایط یادگیری آسون‌تر اون‌ها فراهم بشه.

در آخر به رسم ادب قصد دارم تشکر کنم از کسانی که منو در این راه همراهی کردند. در ابتدا از خانواده‌ام تشکر می‌کنم که من را همراهی و یاری کردند. سپس کمال تشکر را از آقایان مهندس علیرضا شعبانی نصر و علیرضا مزرعتی مدیران تألیف واحد خط ویژه انتشارات بین‌المللی گاج، آقای حکیم رجبی مسئول هماهنگی و برنامه‌ریزی کتاب دارم که به من اعتماد کردند و اجازه همکاری دادند، امیدوارم در تمام مراحل زندگی به موفقیت‌های بزرگ دست پیدا کنند.

ضمناً از خانم‌ها فائزه سادات کاظمی و زینب هوشی سادات که در جمع‌آوری این کتاب یاری‌گر بنده بودند تشکر می‌کنم.

در آخر از جناب آقای سید مصطفی احمدی رتبه ۱۱۸ کنکور سراسری ۹۵ که در تدوین و ویرایش محتوایی و فنی این کتاب تلاش شبانه‌روزی داشتند و نقش مهمی در اتمام به‌موقع کتاب ایفا کردند قدردانی می‌کنم.

فهرست مطالب جغرافیا (پیش‌دانشگاهی)

فهرست مطالب جغرافیا ۲ (سال سوم)

فهرست مطالب جغرافیا ۱ (سال دوم)

جغرافیا پیش دانشگاهی

25%

50%

75%

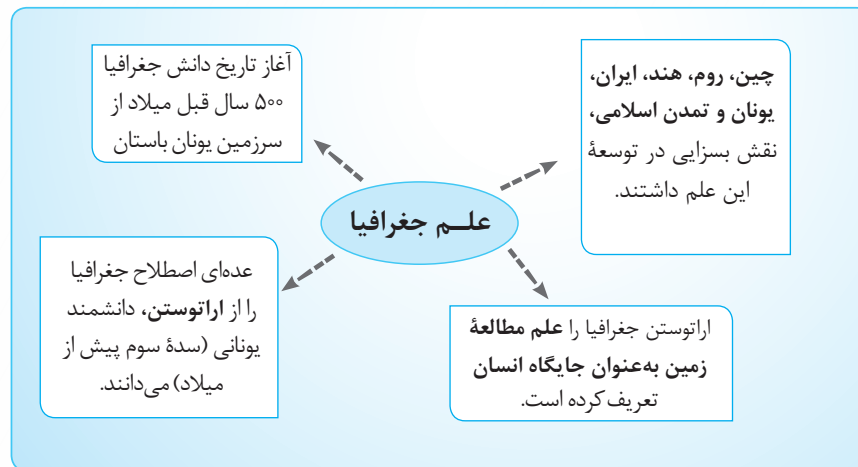
درس اول: بابت و قلمرو دانش جغرافیا

عمر جغرافیا برابر با عمر انسان است.

انسان در مطالعه محیط پیرامون خود بسیار کنجکاو است.

جغرافیا علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط به منظور بهبود زندگی بشر است.

جغرافیا چیست؟

نقش مسلمانان در گسترش جغرافیا

مسلمانان در شکل‌گیری و گسترش دانش جغرافیا، بسیار تأثیرگذار بودند.

شاخص مهم جغرافیای اسلامی در آن زمان، گردآوری و تنظیم اطلاعات عمومی و جغرافیایی از سرزمین‌ها و مردمان ساکن آن‌ها بود.

علاوه بر تحقیقات جغرافیایی و کشف مناطق جدید توسط جغرافی‌دانان، علل و انگیزه‌های دیگری نیز موجب گسترش دانش جغرافیا گردید که عبارتند از:

انگیزه‌های مؤثر در گسترش دانش جغرافیا توسط جغرافی‌دانان مسلمان

بازرگانی و تجارت	گردآوری مالیات	مسافرت برای کسب علم	زیارت اماکن مقدسه	تعیین قبله	گسترش دین اسلام
علاقه مسلمانان به فعالیت‌های تجاری	دریافت مالیات و ارسال آن به مرکز دارالخلافه	طبق تأکید قرآن کریم بر سیر و سفر «قل سیروا فی الارض ... و فسیروا فی الارض»	ضرورت تشخیص موقعیت‌های جغرافیایی هنگام سفر به اماکن مقدسه به خصوص حج	ضرورت تعیین جهت جغرافیایی در تعیین قبله و انجام فرایض دینی	جمع‌آوری اطلاعات و شناخت شهرها و راه‌های تحت حکومت مسلمانان پس از ظهور اسلام و توسعه سریع آن

توسعه جغرافی‌دانان مسلمان

ابن حوقل
ابن بطوطه
ابن خردادبه
اصطخری

یاقوت حموی ← معجم البلدان - دایرة المعارف مکان‌ها

ابوریحان بیرونی ← التفهیم

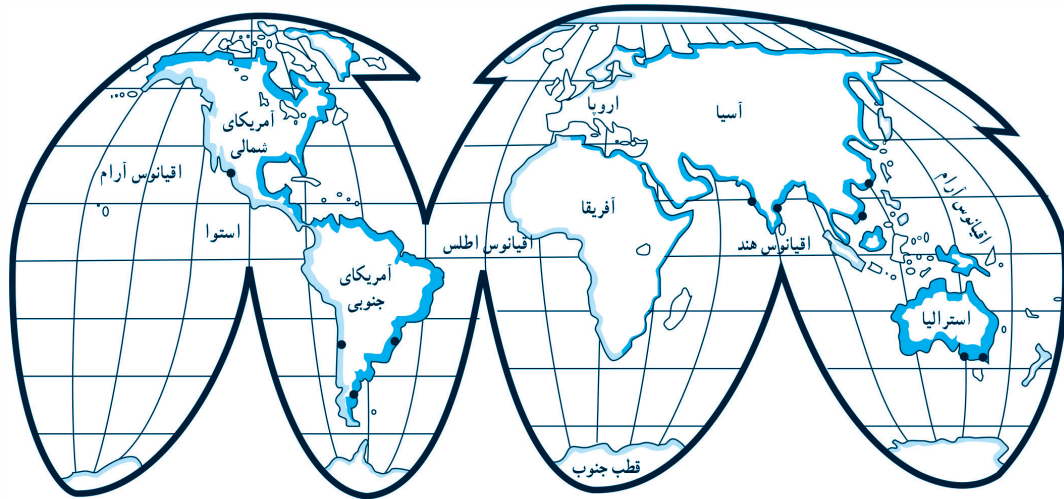
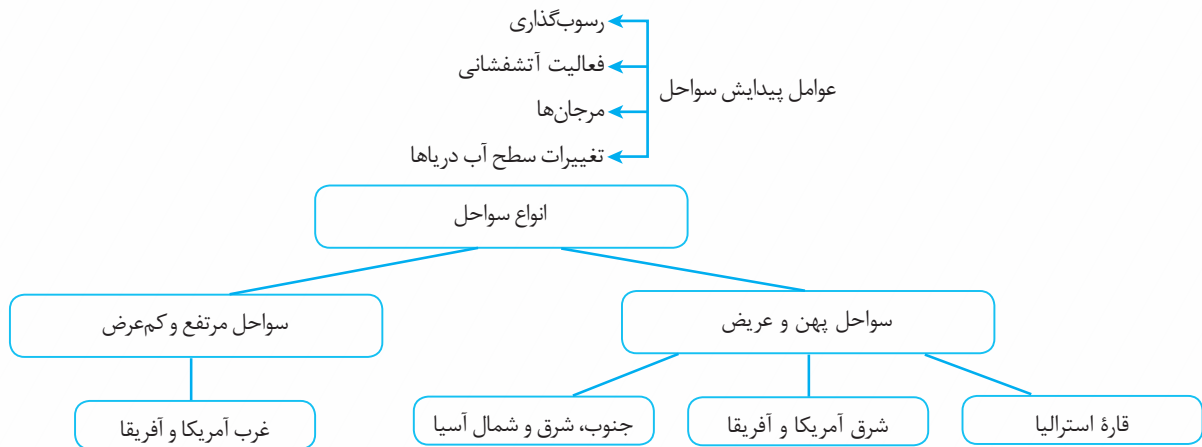
ترسیم نقشه مدوری از جهان
موقعیت دریاها
برای نخستین بار، ارتباط اقیانوس هند و اقیانوس اطلس را نشان داده است.

تحول در جغرافیا

از مهم‌ترین تحولاتی که پس از جنگ جهانی دوم به منظور تکامل دانش جغرافی صورت گرفت، به‌کارگیری سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) بود.

درس سوم: ویژگی‌های جغرافیایی سواحل

◀ به منطقه تماس بین دریا و خشکی، «ساحل» می‌گویند. اصطلاح ساحل برای { محدوده بین حداکثر مد و پایین‌ترین حد جزر } به کار می‌رود.

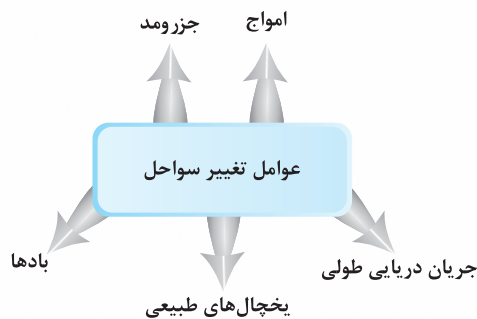
● شهرهای مهم ساحلی

سواحل مرتفع و کم‌عرض

سواحل پست و عریض

نقشه پراکندگی انواع سواحل در جهان

نکته قاره استرالیا کاملاً به صورت رسوبی است.

تأثیر امواج بر فرسایش سواحل

امواج تولید شده توسط باد، اولین عامل از بین رفتن، عقب‌نشینی و تغییرات سواحل هستند ← علاوه بر امواج، تأثیر انحلالی آب دریا بر سنگ‌های آهکی ساحل، سبب می‌شود آب، مواد آهکی را حل نموده و درزهایی را در سنگ‌ها به‌وجود آورد.

انواع سواحل فرسایشی

چشم‌اندازی از فرسایش در ساحل جزیره وایت، انگلستان

در جزیره هوی و وایت کشور انگلستان

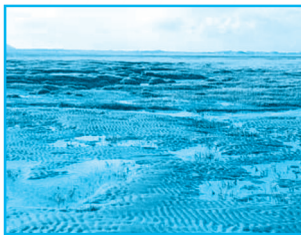
یک ستون‌های سنگی دریایی در جزیره هوی، انگلستان

← ۱- کاوشی (حفر مواد) ← دریابار
← ستون‌های سنگی دریایی

← حفره‌ها ← طاق دریایی ← ولز، کشور انگلستان

یک طاق دریایی (حفره) در ولز، انگلستان

یک باتلاق شور ساحلی

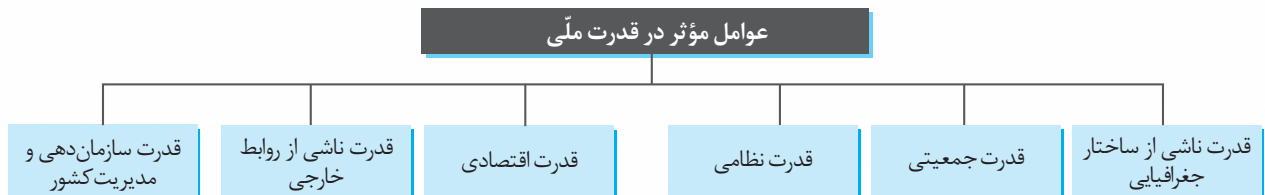
← غارها
← ۲- متراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد)
← تپه‌های ماسه‌ای
← باتلاق‌ها
← مرداب‌های ساحلی
← رشد مرجان‌ها

محدوده تحت تأثیر امواج و اشکال ناهمواری‌های ساحل رسوبی

درس پانزدهم: قدرت ملی و منطقه خلیج فارس

بازتاب قدرت حکومت‌ها را در دو مورد می‌توان جستجو کرد ← حاکمیت ملی
← سیاست خارجی

قدرت ناشی از ساختار جغرافیایی به چه عواملی بستگی دارد؟

برای مثال، گویان در همسایگی برزیل از نظر وسعت بسیار کوچک‌تر از برزیل می‌باشد، اما در مقایسه با برخی کشورهای اروپایی مانند لیختن‌اشتاین و سن‌مارینو، یک واحد سیاسی بزرگ به حساب می‌آید.

- (۱) تنوع آب و هوایی، پوشش گیاهی بیشتر، منابع زیرزمینی فراوان‌تر
(۲) سکونت جمعیت بیشتر و استفاده بیشتر از منابع طبیعی
(۳) ایجاد زمینه بهتر برای مقاومت در مقابل حملات دشمن
- به چه دلایلی حکومتی که سرزمین وسیع‌تری دارد قدرتمندتر است؟

انواع شکل سرزمین‌ها

اشکال مختلف کشورهای دنیا

- بهترین شکل یک کشور ← شکل فشرده که پایتخت در مرکز آن قرار داشته باشد و دارای (کم‌ترین) کوتاه‌ترین مرزهای قابل دفاع باشد.
- کشورهای دنباله‌دار ← دارای اهمیت اقتصادی یا استراتژیک می‌باشند؛ مانند افغانستان
- کشورهای چندتکه و طویل ← دارای مشکلاتی چون نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور

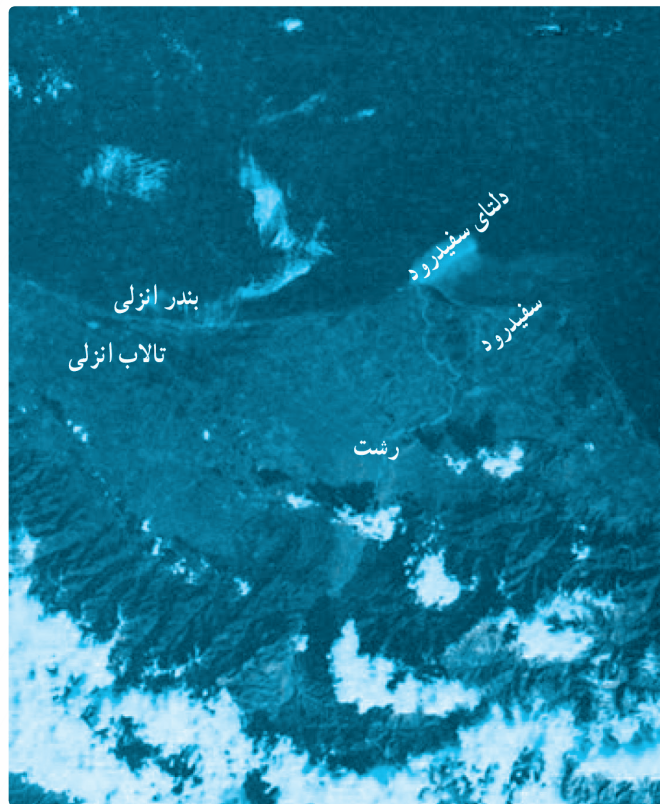

جغرافيا (۱)

25%

50%

75%

تصویر ماهواره‌ای از دریای خزر، جلگه گیلان و پیش‌رفتگی دلتای سفیدرود در داخل دریا

دو عنصر آب و هوا، دما و بارش است.

نکته تنوع و تفاوت آب و هوا، سبب گوناگونی محصولات کشاورزی می‌شود.

نکته پشروی و نفوذ توده‌های هوا ← آب و هوا، ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

درس ششم: اهمیت و نقش جنگل‌ها

نقش جنگل‌ها

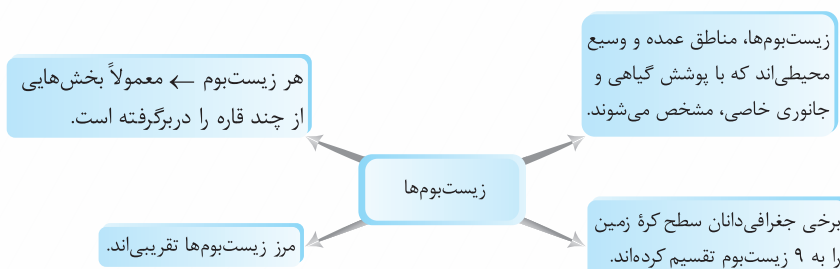

زیست‌بوم‌های اصلی کره زمین عبارتند از:

(۱) ساوان‌ها	(۲) جنگل‌های استوایی	(۳) سرزمین‌های نیمه‌خشک
(۴) سرزمین‌های خشک	(۵) جنگل‌های معتدله	(۶) سرزمین‌های قطبی
(۷) توندرا	(۸) تایگا	(۹) استپ

یکی از عوامل مهم پیدایش آب و هوای گوناگون در عرض‌های جغرافیایی مختلف ← عدم دریافت یکسان نور خورشید توسط مناطق مختلف

به دلیل { تنوع آب و هوا
تنوع خاک
اختلاف ارتفاع
ناهمواری‌ها } زیست‌بوم‌های گوناگونی در سطح زمین به وجود آمده است.

آزمون‌های جامع

25%

50%

75%